

18. 9. 2013

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Zákon o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob

Stranou Nového občanského zákoníku a Zákona o obchodních korporacích (ZOK), které by měly vstoupit v platnost 1. ledna 2014, zůstává otázka obchodního rejstříku. V původním návrhu ZOK úprava obchodního rejstříku zakotvena byla, nakonec však má být řešena samostatným zákonem.

Zákon o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob (ZoVR) má za úkol pomoci českému podnikatelskému prostředí i veřejnosti. Jedním z jeho hlavních cílů je vytvořit samostatný systém veřejného rejstříku právnických osob a podnikajících fyzických osob, který by měl přispět ke zrychlení zápisů do veřejných rejstříků. Obsahuje především hmotnou a procesní úpravu obchodního rejstříku, ale i rejstříku spolkového, nadačního, rejstříku ústavů, rejstříku společenství vlastníků jednotek a rejstříku obecně prospěšných společností, a dosud roztržštěnou právní úpravu tak sjednocuje.

Jednou z novinek vycházejících z tohoto zákona je možnost podání návrhu na zápis kromě listinné i v elektronické podobě. Doposud bylo možné v souladu s obchodním zákoníkem návrh do obchodního rejstříku podat pouze na formuláři s úředně ověřeným podpisem. Návrh na zápis v elektronické podobě musí být podepsán uznávaným elektronickým podpisem nebo zaslán prostřednictvím datové schránky osoby, která návrh na zápis podává.

Kromě jiného upravuje nový ZoVR lhůty pro rozhodnutí o návrhu na zápis a jeho provedení. Nadále platí, že rejstříkový soud provede zápis nebo rozhodne o návrhu ve lhůtě stanovené jiným zákonem, jinak nejpozději do 5 pracovních dnů, avšak například v případě návrhu na zápis přeměny právnických osob tak učiní bez zbytečného odkladu. Z tohoto lze dovodit, že se zápisu přeměny již nelze domáhat fikcí zápisu po uplynutí lhůty 5 pracovních dní.

V souvislosti s tímto zákonem dojde k rozšíření případů přímého zápisu, čili soud provede zápis, aniž by o tom vydal rozhodnutí. K takovému zápisu může dojít v případech, kdy mají navrhované zapisované skutečnosti podklad v přiloženém notářském zápisu. Znamená to tedy, že přímým zápisem mohou být zapsány i skutečnosti tzv. konstitutivní (ty, u nichž je vznik, změna nebo zánik podmíněn zápisem do rejstříku).

Nový zákon o veřejných rejstřících rozšiřuje také skutečnosti zapisované do obchodního rejstříku. Tyto skutečnosti vyplývají ze změn, které zavádí nový ZOK. Konkrétně se tedy bude nově zapisovat např. u společnosti s ručením omezeným druh obchodního podílu a s ním i popis práv a povinností s ním spojených. Další nově zapisovanou skutečností, která ovšem přímo neplyne z nového ZOK, je zápis adresy bydliště statutárního orgánu, společníka společnosti s ručením omezeným, popř. jediného akcionáře akciové společnosti, liší - li se od místa trvalého pobytu.

Další z významných novinek, která se jistě setká s kladným přijetím, je zápis notářem. Na žádost osoby oprávněné k podání návrhu na zápis může notář provést přímý zápis do obchodního rejstříku v těch případech, kdy mají zapisované skutečnosti podklad v notářském zápisu a kdy byly notáři předloženy všechny listiny, které je třeba pro zápis do rejstříku nebo pro založení do sbírky listin doložit. V této souvislosti se nově objevují termíny „podkladový notářský zápis“ (notářský zápis pro

zápis do veřejného rejstříku nebo o rozhodnutí orgánu právnické osoby) a „notářský zápis o osvědčení“ (osvědčuje právní jednání uskutečněná po tom právním jednání, o kterém je podkladový notářský zápis). K zápisu do obchodního rejstříku je oprávněn pouze ten notář, jenž sepsal podkladový notářský zápis, nebo případně všechny existující podkladové notářské zápisy a notářské zápisy o osvědčení. Zápis notářem přináší několik výhod, z nichž nejvýraznější bude zřejmě zrychlení rejstříkové agendy. Zápisy notáři budou prováděny online přístupem na počkání. Není nutno sepisovat formulář, veškeré listiny jsou předkládány přímo notáři, který si ihned vyžádá jejich případné doplnění (nedochází tudíž k zasílání výzev soudem a následnému prodlužování lhůt pro zápis do rejstříku). Kromě toho má notář přístup do veřejného rejstříku odkudkoliv, čili není nutno podávat návrh na místně příslušném pro daný rejstříkový soud.

Případné přijetí ZoVR by tak mělo díky vyšší podpoře elektronizace soudního řízení přispět především ke snížení administrativní zátěže při zakládání obchodní korporace a zrychlení procesu jejího založení nebo při její změně.

S nabytím účinnosti Zákona o veřejných rejstřících fyzických a právnických osob se prozatím počítá k 1. lednu 2014, tedy společně s Novým občanským zákoníkem a Zákonem o obchodních korporacích.

Kateřina Dufková,
Consultant SMART Companies

member of **APOGEO**
GROUP

[SMART Office & Companies](#)

Koněvova 2660/141
130 83 Praha 3

Tel.: +420 267 997 708

Fax: +420 296 566 356

e-mail: dufkova@smartcompanies.cz

Návrh zákona byl dne 8. 8. 2013 schválen Poslaneckou sněmovnou a postoupen Senátu. Legislativní proces je možné sledovat na webových stránkách Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, k dispozici >>> [zde](#).

Další články:

- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Nová pravidla ICC pro rozhodčí řízení: Přehled klíčových změn účinných od 1. června 2026](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)
- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)
- [Když model počítá správně, ale závěr je zavádějící: limity AI při oceňování podniků](#)
- [Nařízení prodeje jednotky jako ultima ratio ochrany práv ostatních vlastníků?](#)